

Борба

1967 9 МАРТ СЕПТЕМВРИ

ПРЕД КОНГРЕСА НА ТКЗС

В предпролетните хубави дни ширен труд кипи в звената на първа полевъдна бригада на ТКЗС — Павликиени. Вече голяма част от площите, определени за пролетниците, са засети. На ред с това кооператорите се съвещават и от много въпроси вързани с предстоящия конгрес на ТКЗС. С голям интерес се изучава проектът за устав на ТКЗС. Преди няколко дни в бригадата се състоя събрание за обсъждане на проекта.

За допълнение на чл. 38 кооператорите направиха предложение да се помисли за повишаване размера на земеделските пенсии, а по чл. 39 — да се разшири определеното за интензивни и полски райони, като се въведе категория полуинтензивни. Съответно с това да се определят и декарите земя за лично ползуване. Предложението направиха и по чл. 41 — за осигуряване на кооператорите пенсионери. Предлага се да се определи минимум от 10 години за работа в даденото стопанство, за да може след пенсионирането кооператорът да ползува безплатно хляб, както и други привилегии от Съюза на ТКЗС. В. Иларионов

С всеки изминат ден расте трудовото напрежение сред кооператорите и механизаторите в Карасиен. Все по-голямо става оживлението по всички кооперативни блокове. Първите грижи бяха насочени към есенните. Вече са подредени 22 000 дка пшеница, 5200 дка ечемик и 300 дка ръж. Наредени са с минерални торове и 5000 дка лозя. Извозен е на полето и над 2200 т оборъци тор, от които 1600 само от участъка в Батак.

В благодарната надпревара в чест на Конгреса на ТКЗС

МЛАДЕЖКА ПРЕВОЗНА КОЛОНА

По примера на младежките локомотивни колонии в локомотивното депо — Горна Оряховица, в чест на Конгреса на ТКЗС и 50-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция комсомолците от товарен превозен парад — Горна Оряховица — разпределиха сформирала младежка превозна колония. На 7 март на свое събрание младежите обсъдиха необходимостта от създаване на самостоятелна младежка превозна колония, с

която до голяма степен ще се подобри организационното и политическото състояние на дружеството и ще се укрепи авторитетът на железничарите-комсомолци. По този начин ще може да се види конкретният дял на комсомолците в изпълнението на производствените задачи.

На събранията бяха приети мероприятията и обещание, по които дружеството ще работи до XI конгрес на Комсомола.

В. Карагьозов

С ВСИЧКИ СИЛИ НА ПУСКОВИТЕ ОБЕКТИ

инж. Петко ВАСИЛЕВ
зам.-председател на изпълкома на Окръжния народен съвет

ДЕВТИЯТ конгрес на Партията постави големи задачи във връзка с развитието икономиката на страната. За създаване база на това развитие голяма е ролята на строителството. Без навременното завършване и пускане в експлоатация на различните обекти е немислимо успешното изпълнение на поставените задачи пред промишлеността.

Тазм година в окръга трябва да влезат в експлоатация редица промишлени обекти с важно народно стопанско значение, от чието производство зависи изграждането на нови предприятия, жилищни и културни сгради. Големият строителство в страната ще получи сериозни смущения, ако не се пусне в действие Керемичният завод в Бутново, на който е разчетено производство от 1 юли т. г. 12 милиона тухли. От няколко години строителството в нашата страна чувства остра нужда от радиатори. Изграждането със специално разпоредение на Министерския съвет предприятието за радиатори в с. Стражица трябва да започне производство от 1 юли и до края на годината да произведе 150 хил. кв. м радиатори. От второто полугодие следва да влезе в редовна експлоатация и цехът за дървесни плоскости към ДДЗ „Димитър Благоев“ — Велико Търново. Много важно значение има навременното и предсрочно завършване на Завода за биоконцентрични смески в Горна Оряховица, от който ще потекат живителни сили за животновъдството.

Важно значение имат редица още пускови обекти с промишлен характер, като хладилникът към Месокомбината във Велико Търново, ДИП „Васил Левски“ и др. Общо с културно-битовите обекти през годината следва да се предадат 60 пускови обекта и 793 апартамента. Това е една съвсем сериозна задача. За да се реши успешно, е необходимо да се подобри създадената организация на труда на всички обекти. Всички организации, изпълняващи поръчки за изработване на детайли и оборудване, да дадат предимство на поръчките за пусковите обекти.

Ръководствата на строителните и монтажните организации трябва да използват утвърдените начини за стимулиране на работническите колективи към предсрочно изпълнение на възловите места в строителството. Същевременно да се вземат мерки за осигуряване на необходимите работници и изпълнение на графика. На цеха за радиатори графикът е изостанал поради ненавременното осигуряване на необходимите изкопачи и бетонджии. Керемичният завод в Бутново също изостава в изпълнението на графика, поради незадоволителна организация на труда и неизпълнена механизация. Забавя се даването фронт за работа на монтажниците, а италианското оборудване е доставено още през миналата година. Тези слабости е нужно да се отстранят незабавно и се осигури безусловното изпълнение на графиките. Това ще се постигне и с навременното осигуряване на необходимите материали.

Важна и отговорна е дейността на инвеститорските дирекции по осигуряване на обектите с пълни проектно-сметни документи и с актуални на ежедневен отчет доставката на оборудването. Нужно е да се организират ежедневни срещи между строители, монтажници и инвеститори за координиране на съвместната им дейност. Опитът е показал, че онези инвеститори, които са акуратни в това отношение, постигат много добри резултати. Благодарение постоянните грижи и поощряване състоянието на строежа от директора на дървообработвателния завод „Д. Благоев“, инж. Христо Топалов, редица въпроси се придвижват своевременно.

С усиленията на всички строители, монтажници, инвеститори, с тяхната упоритост и умение поставяната голяма задача — да се взведат срочно в действие всички пускови обекти — може и трябва да бъде решена успешно.

Осмомартенски тържества

Стотици жени дойдоха в салона на Дома на народната армия — Велико Търново за тържественото събрание, посветено на Международния ден на жената — Осми март. Всяка година жените от цял свят празнуват този ден, в който заслужено се отдава почит и уважение към най-близкия човек, майката, любимата, другарката, която е винаги наравно с мъжа, труженичката, носителката на топлота и сърдечност в семейството.

Скъпи гости на тържеството са другарите Йордан Костов — член на ЦК и първи секретар на Окръжния комитет на Партията, и секретарите на Окръжния комитет на БКП Димитър Стоянов, Данка Иванова, Никола Кушев и други.

Топло посрещната от гражданството, приветствено слово произнесе Дора Белчева — министър на леката промишленост. Тя говори за международното значение на Осми март, за грижите на Партията и правителството за децата и жените. Спря се подробно на мястото, което заема сега в обществения и културния живот на страната българската жена. Без самоотвержения труд на българската жена не би била възможна историческата победа на колективизацията в село — каза др. Белчева. Жените са в първите редици в движението за комунистически труд. Герой на социалистическия труд са 31 жени, а 20 000 кичат гърдите си с орден и медали. Жените горещо подкрепят борбата за мир и твърдо осъждат войната във Виетнам. Накрая Дора Белчева призова жените от окръга да вложат цялата си енергия и жар за изпълнение и преизпълнение на плановите.

Присъстващите на събрание единодушно приеха телеграми

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, НА ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ
ВЕЛИКО ТЪРНОВО
Брой 30
ГОДИНА XXIV
Цена 2 ст.

СНОЩИ ПО ТЕЛЕКСА ПРИЕХМЕ

Международен симпозиум в Москва

МОСКВА, 8 март (ТАСС) — Международен симпозиум за ролята на жените в социалистическото общество ще бъде открит на 9 март в Москва. За участие в тази дискусия в светската столица пристигнаха жени от 81 страни на петте континента.

В срещата ще участвуват предствители на 10 международни организации, в това число на Международната демократична федерация на жените, Световната федерация на профсъюзите, Международното бюро на труда, КНЕСКО, Световният съвет на мира и други.

Основен доклад ще изнесе председателката на Комитета на светските жени Нина Попова. Предполага се, че дискусията ще продължи три дни.

Указание на Мао Цзе-дун за военизиране училищата

ПЕКИН, 8 март (Кор. на БТА) — Във връзка с военното обучение в учебните заведения, както и в партийните, административните и военните предприятия, на 19 февруари т. г. заместник-председателят на ЦК на ККП Лин Бяо изпратил на Мао Цзе-дун два документа с писмена молба да разреши да бъдат разпространени в цялата страна.

Мао Цзе-дун се запознал с документите и още същия ден изпратил следния отговор:

„Другарю Лин Бяо, тези два документа трябва да бъдат разпространени по цялата страна.

В университетите, средните училища и горните курсове на лъвоначалните училища трябва ежегодно да се провежда военно обучение в продължение на 20 дни. Времето за обучение не бива да надминава 4 часа на ден. Часовете за обучение в средните училища трябва да бъдат намалени на 4 часа.

В партийните, административните и военните предприятия трябва всяка година да се провежда 20-дневно военно обучение с хората на средна възраст и с младите, като се изключат старите хора.

След проверка от премиера (Чжоу Ен-лай — бел. на кореспондента) тези два документа да се изпратят на др. Лин Бяо.“

ВОИННАТА ВЪВ ВЬЕТНАМ

НЮ ЙОРК, 8 март (БТА). — Днес Агенция ВИА съобщи, че частите на патриотите от Южен Виетнам осуетили провеждането на операцията за пречистване „Джънкшън сити“ близо до границата с Камбоджа, като при това нанесли тежки загуби на агресорите. Те са сваляли 28 американски самолета и са унищожили 53 бронирани коли. Партизаните извадили от строя три роти и четири взвода на противника.

Първата американска база в района на делтата на реката Меконг днес станала обект на партизанско нападение. Частни на Националния фронт за освобождение обстреляли с минохвъргачки базата в Донг Тан (64 км юго-западно от Сайгон). Били убити двама американски войника и 23 ранени, съобщава Агенция Ройтер.

Франс прес съобщава за завършването на операцията „Ламфайет“ в провинция Куанг Нам югоизточно от базата в Дананг. Изтъква се, че операцията не дала очакваните резултати. Американските морски пехотинци дали седем убити и 41 ранени.

Разискванията във временния консултативен народен конгрес на Индонезия

НЮ ЙОРК, 8 март (БТА) — Днес Временният народен консултативен конгрес продължава работата си с разисквания по резолюцията на Парламента, с която се иска отстраняването на Сукарно от президентския пост. Сега на конгреса се провежда в напрегната обстановка. Зданието, където заседават делегатите, е обкръжено от войски, танкове и бронирани коли. По улиците на Джакарта продължават студентските демонстрации.

Както съобщава Агенция Ройтер, повечето от изказалите се представители на днешното заседание са поискали Сукарно да бъде отстранен от президентския пост. Един говорителят на Националната партия е бил осириван, когато заявил, че Сукарно е най-великият син на индонезийския народ. Но представител на въоръжените сили в конгреса е заявил, че военните не ще позволят да се вземе решение за даването на Сукарно под съд.

„Ние не искаме да допуснем кръвопролития и вземането на крайни мерки против „старца“, заявил той.

КРАТКИ ВЕСТИ

● БРАЗИЛИЯ — Съединеният процес срещу Чомбе, който ще се гледа от специален военен съд на Демократична република Конго, е отложен за понеделник 13 март.

● СПОРЕД съобщения от Киншаса конгоанското правителство предложило на бившия министър-председател, обвинен в държавна измяна, да дойде от Маврилийска република.

● ПАРИЖ — Днес в Париж бе подписано споразумение за изстрелване от Съединените щати на изкуствен спътник на земята, който ще бъде създаден от специалисти на редица страни в Западна Европа.

● ГИМ — По покана на министъра на бюджета на Италия Дж. Пиераччи снотси гук пристигна икономическа делегация на Социалистическа република Румелия, възглавявана от председателя на Държавния комитет за планиране на СРР Максим Бергиану.

Една от активните партийни групи в ДМЗ за микротелфери — Горна Оряховица е партийната група с отговорник Станчо Станев в инструменталния цех. На снимки групата набелязва мероприятията за ритмично изпълнение на плана, за качеството на изработените инструменти и приспособления. Помага на бригадите за комунистически труд в цеха. Застанали над чертежа, членовете на партийната група обмислят как по-бързо и качествено колективът да осигури екипировката за производство на новия верижен телфер 125 и 250 килограма.

НА ОРГАНИЧНИТЕ ТОРОВЕ — ПОВЕЧЕ ВНИМАНИЕ

ПАРАЛЕЛНО с постоянно нарастващата употреба на минерални торове стои въпросът за пълното оползотворяване на органичните торове. Чрез употребата на оборския тор в селското стопанство се оползотворяват такива количества хранителни вещества за растенията, които биха изисквали огромни средства за произвеждането им по индустриален път. Органичните торове съдържат всички необходими за растенията хранителни вещества. Един тон оборски тор се равнява на 15 кг амониева селитра, 15 кг суперфосфат и 11 кг калиев сулфат. При торене с 2 тона оборски тор на декар в почвата се внасят хранителни вещества, равняващи се на 82 кг минерални торове.

От друга страна, с това се подобряват и физическите свойства на почвата. А в стопанствата (край сляжките ями, ширите със сено и слама), по наравените и пшеничните полета пропадат тонове органическа суровина за такъв тор.

Инициативата на Окръжния комитет на БКП и Окръжния народен съвет за пълното оползотворяване на оборския тор е много навременна. През март трябва да превърнем разнелината слама, сено, царевичак, калашки и пр. в стопанските дворове. Зеленчуковите градини и блоковете в ценен органичен тор и да извозим уредици, угнил тор от торниците, овчарниците, утаечните ями. Трябва да се източат и ямите за гори ва течност и тя да се извози на полето.

Как ще стане това?

който трябва да бъде популяризиран.

Управителните съвети на ТКЗС с помощта на селското пастиките специалисти трябва да разработят конкретни мероприятия и бързо да изградят стегната организация за тяхното провеждане. Агрономите и зоотехниците да считат за свой дълг увеличаването на производството и подобряване оползотворяването на оборския тор и органическите отпадъци. Инициативата за правилното използване на оборския тор и органическите отпадъци трябва да се превърне в масово движение.

жените, в което селскостопанските специалисти, механизаторите и кооператорите да намерят своето място.

На борба за пълното оползотворяване на оборския тор и органическите отпадъци от стопанските дворове, личните домакинства и от полето!

ДА ПОВИШИМ ПОЧВЕНОТО ПЛОДОРОДИЕ

Завчера в редакцията на вестника се състоя среща, посветена на въпроса за по-пълното оползотворяване на естествените и органичните торове, като за времето от 10 март до 10 април се разгледат широка акция. Тя бе организирана по инициатива на отдела „Селскостопански“ при Окръжния комитет на БКП и управление „Земеделие“.

В нея участваха председатели на ТКЗС, главни агрономи, агрономи по растителна защита, научни работници. Тук поместваме изказването на секретаря на Окръжния комитет на БКП Никола КУШЕВ.

НАШИЯТ окръг има една от старите напътни системи. Ние поливаме вече 15, 16, 17 години в редица кооперативни стопанства. И какво показва практиката? Особено там, където почвата най-напред да поливат — Павликиени, Ресен, Поликраище, Горна и др. — плодородието на почвата чувствително намаля.

В Павликиени вече немалко земя почти не може да се обработва или от нея се получава много малко. Стана така, че Павликиенското стопанство, което се славееше с най-високи добиви царевича, захарно шекло и др., сега получава царевича под средното за окръга.

Продължаваме да поливаме. Увеличаваме минералните торове. Това успява да намали до ниво да бъде загубен за земята, защото плодородието не може да се поддържа

щите се трябва да се използват и радиовъзбудите, многотрижките, бригадите събрания и съвещания. Необходимо е да се обявят и награди, да се во ди съревнование, да се следи коя бригада, кое стопанство ще произведе най-много тор и ще свърши най-добре своята работа. През този месец ние приканваме чрез печата да се споделят мнения и спит от специалисти и бригадири, от кооператори.

Един друг въпрос, който искам да поставя, е шербетуването. В нашия окръг то започна да се прилага най-напред. Това е мероприятие, което се отплаща много, обаче не го използваме, когато трябва и както трябва. Сега през пролетта ямите за торова течност са пълни и е хубаво да шербетуваме люцерните, с което можем да увеличим реколтата от тях с 50 на сто.

Впрочем да не се ограничим само в рамките на производството за естествени и органически торове, а да запозная хората с редица други въпроси, свързани с повишаване плодородието на земята.

За мобилизиране на труде-

ПОМНИ, ПОТОМЪКО, ИМЕТО НА ИВАЙЛО...

690 години оттогава... Ивайло, един от най-свободолюбивите синове на един народ грабнали орбичето срещу свои и чужди подигатели. Това били българските крепостници селяни, паричи и отроци, тези, които с шедра ръка българските владетели „с вена и неустоима власт“ дарявали на манастири и светски феодали, селяните, които плащали на своите господари над 80 данъци и които били наричани „простие люде“. И изведнъж същите тези селяни, чийто изнурителен труд е бил източник на благосъстоянието за феодалите от векове, вдигнали глави и оръжия срещу паразитните си господари. А техните господари нямали дори грижата да защитават труда им срещу опустошителната на стражните тогава грабители — татарите. Цели три години народът бранел своето право за по-сносно съществуване, цели три години татарските орди предпочитали да си стоят зад Дунав, а българските феодали преперили и се криели зад дебелите крепостни стени на градовете. Игнели на „простие люде“ бил страшен в справедливата си отомствителност. И начело на въстанието стоял не някой знатен от благороден произход, а обикновен човек от тяхната среда — свинарят Ивайло.

„Имамо там селянин, който на сяд свине срещу заплащане, на речен Бърдоква. Гръцкият език обличава това име със зеленчук, затова той се наричал и Лахана. Той се грижел много за свинете, но никак не се грижел за себе си, понеже не обръщал внимание нито на храната, нито за облеклото си. Храейки се само с хляб и зеленчуци, той живеел скромно и бедно. Често като разговарял с другите си и с тези, които били окръго него, той им показвал, че си въобразява големи работи за себе си. Тези по-скоро му се надсмивали и не му вярвали. След това той, не зная откъде, обхващан от такива надежди, насочил вниманието си към себе си и се молел на бога навсякъде. Откъде той бил знаел божествените слова наизуст, когато е бил прост и живеел постоянно на сред полта, както и сред пащените от него свине? Като прекарвал много време замислен и не предприемал нищо за свалянето на някаква власт, той често говорел един и същи неща на другите селяни и свине, разказвал им за някакви явления на светици, които го подбуждали към бунт и към управяване на народа...“

Така византийският хронист Георги Пахимер, който е най-подробният източник за въстание на Ивайло, описва зареждането на идеята за бунта у Ивайло. Мълчат и другите византийски извори и не посочват истинското име на народния вожд. Най-обикновеният и най-големият български селянин, водач на едно от най-грандиозните по мащаб и цели селско въстание в световната история, е шал да остане в историята не със своето име, а с някакъв обиден прякор, прикачен му от византийския хронист Пахимер. Бунтарят, дръзнал да вдигне меч срещу своя цар, не може да има правото дори на собственото си име. Когато голям приятел на нашия народ, чехът Константин Иречек, на 20-годишна възраст се заел и напишал първата научна история на българите, той открил и оставил на науката истинското име на селския вожд. За това му помогнала една скромна преписка, оставена от един монах в Свръхския манастир след преписки, който извършил на евангелието.

„В името на отца и сина и свещения дух. Аз раб божий Константин дин четец, назван Воисил Граматик, написах тази книга за превзвигател Георги, назван поп Радослав, в град Свръх, в дните на цар Ивайло...“

Не е случайност това, че Ивайло е застанал начело на народа и с тези негови съчини не можем да се съгласим, че той е бил неуравновесен. Народният вожд е търсил начина, с който да отприщи народното недоволство, за това и е намерил нещо, което е близко до народното съзнание — предопределеността му от бога да поведе народните маси. В онези времена това е имало своя ефект и значение. Ивайло си е въобразявал големи работи за

себе си — това не е мистика, а отговорност за голямото дело, което е предстояло на него и другите му по положение и съдба.

И това дело започнало. В 1277 г., очевидно в Добруджа, която била най-много изложена на татарските набези и опустошения, Ивайло повел първите си съратници.

„И така, научаваме отново от Пахимер, един ден, като съобщил, че е получил знак за действие, веднага ги привлякъл за своя свята. Те го следвали, като се наддавали, че той ще извърши нещо велико. Те се разпръснали по страната и разпространявали името на свинепа. Уж че му бил даден от бога знак като на бивш управител. Едновременно с горевното си те убеждавали и всекидневно се присъединявали все повече хора. Той се облякъл по-добре, наметнал върхна дреха, препасал меч, възседнал кон и смело се впуснал в дела, далеч по-големи от неговите възможности.“

Със своята първоначално малка по брой дружина Ивайло се заел да прогони най-напред омразните на народа грабители — татарите. Това, което бил безсилен да извърши дотогава българският цар Константин Тих, го извършил българският селянин Ивайло.

„Той като, съобщава ни Пахимер, Константин бил телесно слаб... мнозина го мразели, а съседните му татари извършвали нападения всеки ден и в същност правели имуществото на мизийците мизийска плячка. Лахана се облякнал с татарска фаланага, нападнал ги заедно с хората си, колкото водел, и ги победил със сила. На следния ден победил друга фаланага и така за малко време се прославил.“

Тези първи победи над татарите разсеяли мита за тяхната непобедимост и едновременно с това повдигнали духа на въстаниелите селяни. Народното движение обхващало цяла България, авторитетът на Ивайло нараствал все повече, който факт дори тенденциозният византийски хронист Пахимер не е могъл да премълчи:

„Областите се присъединявали към него и напълно били убедени, че ще бъдат добре под него владени. Лахана бил много просяк навсякъде, защото не ми навал ден, в който да не притежавал повече от предните дни, а при нападенията си действувал смело.“

След сломяването на мощта на татарите и разширяването на въстанието настъпил върховният момент в развитието на събитията. Ивайло и неговата народна войска обрнали оръжието си срещу доверчивите свои господари. Една след друга започнали да падат българските крепости, въстаниците наближили и столицата Велико Търново. Въстание то на Ивайло достигнало върха на антифеодалната си насоченост.

„Това твърде много изплашило Константин (българският цар — Хр. К.)... понеже се намирал пред робство, насочил вниманието си към това неочаквано появило се зло, за което нито той, нито някой друг някога е помислял... Константин останал самият с малцина, се отправил на поход да се срещне с Лахана, който вече се подигравал с него. Наредил войските си и тръгнал с колесница. Онези, на които той се доверявал, заради него отслабили бързината на похода си. Лахана също идвал срещу него и още щом се появил, веднага го нападнал, победил го със сила и го закарал като жертвено животно, без той да направя през време на войната нещо достойно за царството си. Лахана избил една част от войниците му, а с другите си послужил като със собствени. Той вече здраво държал в ръцете си цялата страна, завладявал градове и не преставал да ги завзема, като бивал провъзгласяван за владетел и цар. Такива били неговите дела и така с всеки изминат ден той ставал все по-силен и успешно напредвал.“

В този момент, на пръв поглед неочаквано, в развоя на събитията се намесил византийският император Михаил VIII Палеолог. Ако разгледим страниците на нашата героична историческа летопис, ще намерим редица примери на такова вмешателство от страна на Византия в съдбините на народа ни. И тогава в 1277 г. дошел до Константинопол слухът, че в земите на северната сепарда България се създали размирици.

Императорът бил опечален от това неочаквано събитие, както е редно, но се опитал да направи безопасни за себе си тези неща дотолкова, доколкото било възможно да е сигурен след смъртта на Константин и пожелал да ги задржи чрез роднински връзки с Лахана. Той изпратил пратени-

ци, с които да се опита да опознае варварина и да узнае дали е в състояние да напредва и за в бъдеще, след като е започнал така скромно, а съвсем лесно е преуспял твърде много. Възнамерявал да го направи дори зет за дъщеря си, ако те сметнели че той е достоен за царството на българите...“

Пратениците и шпионите на императора му донесли истината около събитията в България. Една истина за размирици, която укрепяла надеждата на императора да задоволи завоевателните си намерения спрямо България, но и една истина за въстание начело с един селянин. Последното стреснало императора и го накарало веднага да се откаже от предишните си намерения спрямо Ивайло, защото размириците не били резултат на обичаен български метеж за власт, а резултат на едно народно въстание, насочено против самите боляри. На Север болярите губели земите, властта и главите си; загинал и българският цар. И Михаил VIII Палеолог се побял, че и във Византия отрутените експлоатирани селяни могат да се заразят и да послужат примера на братята си по робска участ българци. Трябвало да се унищожи бунтът в България. Класовата солидарност движела плана на Византия да смаже въстанието на Ивайло, а пътят бил изпитаният път на интригите. На императора му било необходимо оръдие на неговите поставени на Ивайло като претендент за българския престол, което да се превърне като претекст на византийските войски за нахлуването им в България. И такъв подходящ човек бил намерен от императора — един роднина на Асеневата династия, Иван, син на болярина Мицо, който бил оженен за дъщерята на императора и обявен за български цар под името Иван Асен III. Историята си направила една от своите шегви: обстоятелствата противопоставили за опонент жалко-го византийско оръдие Иван Асен III на гордия Ивайло. Първият разчитал на силата на наемното византийско оръжие, вторият на силата на народното българско оръжие.

Докато от юг на север се приплъщавали нашествениците — ромени, за да поставят Иван на българския престол, народният вожд Ивайло със своите селяни, станали вече изпитани в битките с татарите и болярите бойци, обсадил старопрестолния град Велико Търново.

А вътре зад крепостните стени на столицата на феодална България треперели пред неизвестността на съдбата си претичните надменни господари — боляри, а за царския престол амбициозната и вероломна вловина на загиналия Константин, царца Мария. След отказа на византийския император да признае правото на сина и Михаил за български престол, не разполагаша с една малка част от онази решимост и твърдост на волята си, с която вършеха преди интригите си в двора, тя не могла да се противопостави на настъпващите от юг ромени и на обсадилите я във Велико Търново селяни — войни на Ивайло. Но тя, гъркинята, племенница на византийския император, не се отказвала от властолюбивите си претенции. От двете злини — омразните нашественици-ромени и не-по-малко омразните „простие люде“, тя избрала по-малката за нея и изпратила пратеници за преговори с Ивайло. Но не патриотизмът е диктувал действията на българската царица да се реши да поведе ръка на Ивайло в борба срещу общия вековен враг Византия. Тя се ръководела от дребнавото и обидно за героичните тогава дни на Ивайло, дни на борби срещу нашествениците татари и ромени, желание да запази престола за себе си и своя син. И гордият аристократ и изтънчен съвременник Пахимер се възмущава от такъв един изключителен претендент, станал в 1278 г., когато една царица се оженила за един селянин-свинар.

Не за царска корона тръгнал Ивайло. Но в един момент, когато е трябвало да се води война на три фронта — срещу боляри, татари и ромени, той се съгласил на компромис — да се ожени за Мария, за да не се пролива изливна българска кръв при превземането на Велико Търново с оръжие, което Ивайло със силите си е могъл да извърши. И нещо друго имало: Ивайло, вече в кавата си на български владетел, но оставащ в сърцата на своите селяни като народен вожд, е трябвало да подготви силите си срещу ромени от юг и срещу подонилите грабежите си татари от север. Не, с този си компромис Ивайло не изменил на идеите на

„простие люде“, на тези, които го довели до царския престол. Както във всички селски въстания през Средновековието, така и във въстанието от 1277 г. селяните взели участие стихийно и спонтанно срещу феодалната експлоатация, водени от идеята, че е достатъчно да сменят „лошия цар“ с „добрия цар“ и с това ще променят своето положение. А как ще го променят, с какво ще го заменят, това не им било ясно и ние не можем да го искаме от тях в рамките на тесния им кръгзор в епохата на Средновековието. Това е знаел според тях и шал да го извърши „добрият цар“. Но „добрият цар“ Ивайло също е бил компетентен по тези въпроси колкото тях. Оскъдни са сведенията на византийските

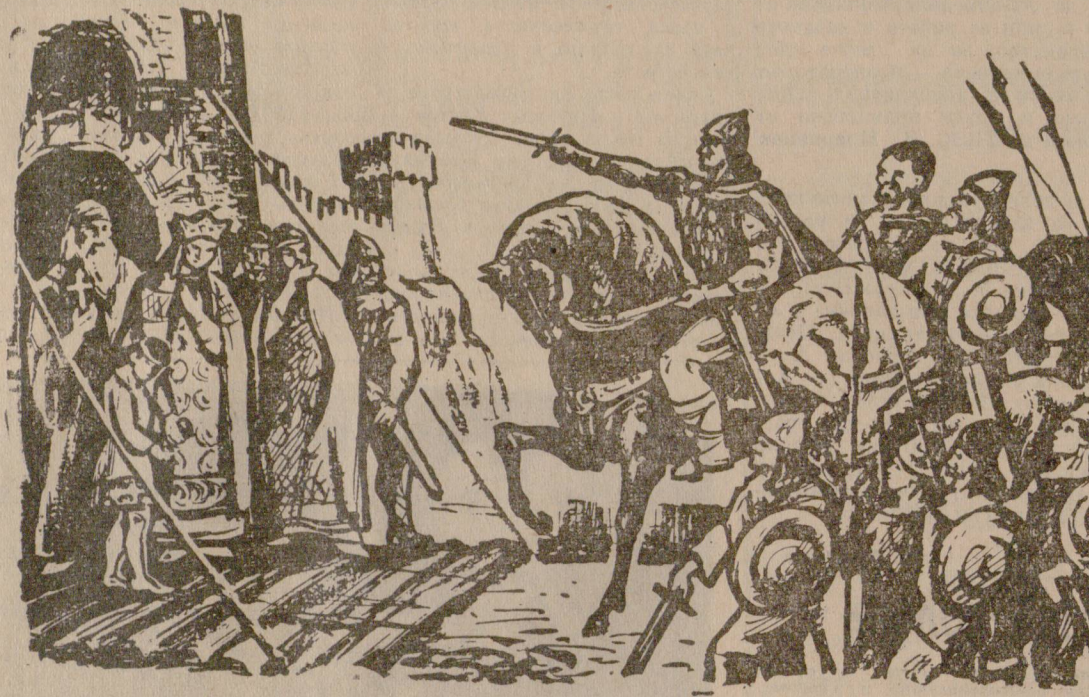
„След това нашественици и дик метежници, разбойници и разрушители на държавата... подобно на мълния лесно ги спали. Куман пръв беше въвлечен в битката. След него Кичко, а след тях Момчил и по-малкият и по-малкият дракон. След това разрушаване тогава Загора. След това Дамиян от Бяград. Той ги събра лесно в примка и ги бласна в бездна при радости забавления.“

Въпреки хвалбите на Мануил Фил, частини са били успехите на М. Глава. Фронтът на ромените на юг бил задържан през зимата на 1279 г., като Ивайло

не знаел дали се е опитал с нещо да подобри положението на събратята си в труда и по оръжие. А той е нямал и време, той, българският цар, е трябвало веднага да защити отечеството си от неканените нашественици. На север срещу татарите Ивайло от ново повел своята войска, разбил техните дружини и след това се насочил на юг, за да посрещне ромейските войски, водени от известния тогава полководец Михаил Глава. Ромейте се стремели да поставят на българския престол претендента на императора Иван Асен III. Придворният византийски поет Мануил Фил в поемата си „за военните подвизи на известния чужден протостратор“ описва тези първи стълкновения на Ивайло и другите му с Михаил Глава:

„След това нашественици и дик метежници, разбойници и разрушители на държавата... подобно на мълния лесно ги спали. Куман пръв беше въвлечен в битката. След него Кичко, а след тях Момчил и по-малкият и по-малкият дракон. След това разрушаване тогава Загора. След това Дамиян от Бяград. Той ги събра лесно в примка и ги бласна в бездна при радости забавления.“

ли в помощ на обсадените и които водел протостраторият Мурин, когато се разположил на лагер при Диавена (в Котленския промат — Хр. К.). Лахана нападнал

Ивайло пред Царевец

проявил големи полководчески способности и дальновидност, разбирал, че от изхода на борбата с ромеите е зависел успеха на неговото дело. Византийската дипломация и сега пунала едно изпитано отпреди нейно оръжие — да привлече чужди народи да проливат кръвта си за нейните интереси. И за тази цел бил изпратен отново татарите, които нападнали Добруджа, и лично Ивайло се заел да ги прогонва отново. Този ход на византийската дипломация се отразил неблагоприятно на развоя на въстанието, защото войските на българите се разделили да воюват на два фронта. Освен това и количественият състав на войските на Ивайло чувствително намалял: селяните воювали вече три години, което ги откъсвало от притежани им зальжения в селското стопанство. Много от селяните се разотпили и от други съображения: те изпълнили мисията си, като поставили „добрия цар“ на престола. Византийската дипломация пунала и други прийоми, за да постигне целта си — да потуши въстанието: пусал бил глънлив слух, че Ивайло е загинал в борба срещу татарите; повлечени били в заговор срещу Ивайло българските боляри.

След всичко това на византийските войски се удало да влязат във Велико Търново и да поставят Иван Асен III на престола, а Мария и сина и били пратени в Цариград. Този триумф на нашествениците обаче бил кратък. Справяйки се с татарите, през пролетта на 1280 г. Ивайло отново отнел много от превзетите от ромейте крепости и с нов победен ход, както преди три години, се насочил към Велико Търново. За жалкия поставеник на Византия Иван Асен III и поддръжниците го продавали боляри настъпило отново тревожно време. Делото на Византия, построено с толкова усилия, започнало да се руши. От Търновград към Цариград полетели пратеници с искания за помощ. Императорът се отозвал, но помощта, макар и многократна, се оказала неэффективна. Отново широкото народно въдушевление направило народния вожд Ивайло победител.

„Лахана причинил твърде големи злини на ромейските войски. Най-напред се сблъскал с около 10 000 наши войници, които идва-

с малобройна войска многобройната наша войска и на 17 юли влязъл в сражение с нея, победил я със сила и извършил голямо клане: един погубил по време на сражението, а други пленил и жестоко избил. Отново и наскоро след това, на 15 август, нападнал около Хемус войските на протостратория Априн, който имал около 5000 войници, накрая Лахана ги победил, а него погубил. Тогава извършил много подвизи, понеже се сражавал самият с безумна смелост.“

Съжалаявай, Пахимере, за кръвта на своите съотечественици! А защо не се запиташ какво ромейските войници са търсили в България. Впрочем историята отговорила на този въпрос — безславна и безпредметна е смъртта на тези, които загиват за погрешна кауза.

А друг изход за жалката рожаба на обстоятелствата, които я направили да носи короната на Асеневци, нямало освен позорното бягство. И една нощ Иван Асен III тайно напуснал Велико Търново, като залягнал със себе си и българската хазна. Народният поет Вазов правилно е характеризирал този жалък човек, по недоразумение български цар, който не заслужава да носи името българин.

„Личува пак ниско коварство: Ивайло, издаден, бега. Над тръпното българско царство Царува натурник безвестен“

Царува натурник безвестен Под гръбца опека, заслон, Безволн глумец е намесен Въз синаий Асеневски трон —

Потомък и народ забравен От царския български род, Престол от горно прославен Скверен го духовен Урод.

Личува болери продажлив, Орляна на български враг. Борбите са в затвори влажни, А други спасили се в бяг...“

И хищникът жадно загрябл През цел век натрупан имот. Треперят ръцете му слаби, Облива лицето му пот.

И рови, и дига, и зема, И плахи го сонка му нема И стреска го всяк един звук.

Най-после из порти изчезнал С грабежа си ниският белгел: Монарх той в Царевец влезнал, Напука го като крадец.“ (Ив. Вазов, из „Легенди при Царевец“)

За съжаление и силите на Ивайло, след настъпния отлив на на-

родното въстание, също не достигнали да се разпръви за втори път с нечестивите боляри. Болярите избрнали мощния болярин Георги Тертер за български цар с първа залача да ги спаси от Ивайло. Здрава твърдина била Великотърновската крепост, за да може да си шурмува тогава Ивайло с другите си, които вече се броели на пръсти. Но гордият народен цар не се отказал от делото си. След време той отишъл на север, зад Дунава, за да търси помощ от доверчивите си врагове — татарите.

Тази вест смушавала съня на българските боляри и византийския император. Народният отместител бил жив, върно, със сразени криле, но лекуваш раните си, за да търгне отново срещу български и чужди подигатели. Машината на византийската дипломация заробила отново на основата на стария изпитан принцип на интригите — там, където е безсилна силата е весило златото. След време в двора на татарския хан Ногай, където се намирал Ивайло, пристигнал жалкият крадец Иван Асен III, за да търси също помощ от татарите за връщане на българската корона. Той дошел от Цариград, от името на византийския император, носещ шедри обещания и богати по-

даръци на Ногай. Иван бил пратен от императора със специална мисия, която имала успех пред бялската на подкупното ромейско злато и която решила съдбата на Ивайло.

„Веднъж той уредил пир и пиенето продължило дълго време. Когато били пияни и разсъдъкът ги напуснал, Ногай скочил като от сън и като си спомнил тогава за препирните им (Асен бил седнал до него, а Лахана и протостраторът му Касим бег по-долу, но от двете му страни), запоядал така спокойно на заобикалящите го, като че ли не възнамерявал нищо да върши, да хванат Лахана, както той бил седнал. Тогава казал: „Този е враг на моя баща императора и не е достоен изобщо да живее, но да бъде посочен.“ Те неочаквано го хванали от двете страни за ръцете, забрили меч в гърлото му и го убили там, където паднал.“

Не, Пахимере, Ивайло не е бил убит, поради случайната пиянска приумица на Ногай. Голям бил страхът на българските владетели пред миналата мощ и бъдещите възможности на вожд на българските селяни, за да го оставят жив.

А ти, българин, носи в сърцето си не само преклонение пред героичния подвиг на Ивайло, но и законната гордост, че си потомък на Ивайловите „простие люде“. Знай, че в световната средовековна история няма подобен пример, когато селяните да са успели да изпълнят програмата си минимум, като поставят „добрия цар“ на престола. Разбира се, ти знаеш, че в ония времена усилията и стихийните им възможности са били предначертани на неуспех. Но имай своята гордост, че преди толкова векове българските селяни начело с Ивайло показали, че са способни не само мирно и кротко да създават блага за своите експлоататори, но когато грабнат оръжието, да накарат да треперят същите експлоататори и да прогонят от родните си земи чуждите нашественици. Въстанието на Ивайло е върхната точка на антифеодалната борба на българските селяни през Средновековието. Помни, щастлив потомък, името на Ивайло и онези бурни три години: 1277—80, 690 години оттогава...

У. КОЛАРОВ

Въстанието на Ивайло

Борба

Новото в работата на съвета

В масово-политическата работа съществено дал има и Градският народен съвет в Горна Оряховица. Изпълнителният комитет разнообрази формите на работа с гражданите, активизира съветниците за разясняване проблемите по строителството, търговията, комуналното и битовото обслужване, здравеопазването и други. Такава роля се издигна до равнището на политически аналитори и организатори при решаване на задачите от местно значение. Сега почти всички съветници при среща с избирателите, на събрания на изисовите организации на Отечествения фронт, на блокови конференции, наясно беседи за международно положение, икономическата политика на Партията и петия петгодишен план. Голяма роля играят в това отношение групите на съветниците, които изграждат по всички квартали и с които поддържаме редовна връзка.

Задълбочено и на научно равнище се подготвят съветите на Градския народен съвет. В подготовката вземат участие по-голям кръг от хора — членовете на постоянните комитети, специалисти и граждани. Организирането на анкети, председатели срещи, поставянето на кутни по квартали и пр., помага да видим какви въпроси най-много вълнуват хората. Новото в метода и стила на работата на съвета са срещите на изгълкома и службите с партийния и отечественофронтския актив, събранията на въпросите и отговорите по квартали и предприятия. Тези нови форми позволяват по-добре и по-пълно да изясняваме политиката на Партията по въпроси, които вълнуват гражданите.

Във връзка с новите социалистически ритуали, Градският народен съвет обзаведе подходяща зала за сключване на граждански брак и наименование на новородените. Предвиждаме строителството и на дом на покойника. За популяризиране на новите социалистически ритуали правим магнитофонни записи, които предаваме по РТВ. Проведохме конкурс и до края на първото тримесечие на 1967 г. ще бъдат направени специални медальони и поздравителни адреси, които ще връчваме на родителите на новородените. Името на детето обявяваме заедно с химна на НРБ, връчват се спестовни книжки, по здравления от близки и приятели и пр.

С очерци, репортажи и информации, които се четат по РТВ, популяризираме политически и трудов ентузизъм на трудеците се. Интересни форми за патриотично възпитание на младежта, за опознаване на героичното минало на Горна Оряховица беше срещата на трите поколения на хижата „Божур“, разговорт „Автопортрет на поколенията“, научната сесия, посветена на 90-годишнината от Априлското въстание, общоградският възрожденски празник на песните и танците, походите и екскурзиите до исторически места, поставянето на пет памятни плочи на възрожденски дейци, организиране на литературен и радиоконкурс, третата общоградска изложба на художниците-самодейци и други.

С голям интерес се посещат мероприятията на партийната и обществените организации в съвета във връзка с предстоящия конгрес на културата и чествуване 50-годишнината от създаването на Отечествения фронт

Добри Стоянов
секретар на Градския народен съвет — Горна Оряховица

ПОЛЕЗНА, НАВРЕМЕННА ИНИЦИАТИВА

ГОВОРЯЩ ВЕСТНИК
„ЗАРЯ НА КОМУНИЗМА“, БР. 1

БЕ ОБИКНОВЕН, делничен ден, но село Лесичери бе придобило празничен вид. На кръстопътищата мъже, с червени ленти на ръката, упътваха гостите, които приключиха. А дойдоха представители на Ресен, Полски Сеновец, Върбовка...

Читалищният салон бе превзет отрано от най-търпеливите. Никъде нямаше свободно място. И хората уиснаха като гроздове на балкона, стояха прави до стената. Те разговаряха и от време на време с нетърпение поглеждаха към сцената. Но завесата бе все така спокойна, безмълвна. И все пак никой не скучаше. Салонът беше озвучен и хубави народни мелодии се излъчваха в многоликата черешка реч. Приятното настроение се създаде дълго преди сцената да разкрие своите тайни.

И ето, че завесата се повдигна. В дъното на сцената с едри букви е написано „Говорящ вестник“ „Заря на комунизма“ брой 1. Постепенно гласовете затихнаха. И когато вече не се чуваха никакви шум, пред микрофона застанаха медицинската сестра Марияна Петкова и учителят Георги Лазаров.

— Драги присъстващи и радиослушатели, откриваме нашата вечер. — Уж е спокойна Марияна, а гласът ѝ леко трепери.

— Даваме думата на другаря Иван Попов — допъква Георги.

Редакторът на говориящия вестник говори за неговите цели да осветлява населението по стопанските въпроси, дейността на народния съвет, да сочи хубавото, да показва смело недостатъците, независимо от това кой е техният носител. Всеки следващ брой на вестника ще бъде на два месеца.

— Надяваме се за всички ще бъде интересно — заключаваше Иван Попов.

Платата вечер сякаш беше потвърждение на последните му думи. Редуват се полезното със забавното. Не липсва и хумор.

На сцената е председателят на кооперативното стопанство Тодор Попов. Едва ли дург път той е разговарял така с кооператорите. Седнал е до една малка масичка на сцената. Мария му задава въпроси, той отговаря. В интервюто си засяга основните показатели на плана за 1967 година, най-близките задачи, които стоят за разрешаване от кооператорите. Голямо място се отделя и на такива важни проблеми като производителността на труда, рентабилността на отраслите. Още един път кооператорите си задават въпроса — защо в Ресен, Обединение, Полкранце от отделни култури се получава значително по-висок доход.

— Не, не е само от земята — сякаш че спори с присъстващите председателят на кооперативното стопанство Тодор Попов.

Това зависи от нашето умение да използваме техниката. В много случаи не се гледа на качеството на извършената работа, правят се огромни материални разходи. А нима се упътват работни дни? Колко дни се губят само от това.

Салонът зашумява, когато се съобщава, че 10 души, първенец в стопанството, заминават на Лайпцигския панаир. А до края на годината техният брой ще нарасне на 140 души.

Полезна бе тази беседа на председателя

Запаяват жените от битовия хор при читалището. После салонът се раздвижва отново, когато в подходяща форма се съобщава, че голяма част от младежите, а не само те, предпочитат кафенетата, а не участвуват в художествената самодейност. Едни се смеят, други наведжат глави. Може би са се познали!

А с какъв възторг бяха посрещнали песните, които изпълниха Марияна Кръстева и Николай Стойкова от ансамбъла при читалище „Искра“ във Велико Търново.

Дълго ръкопляскаха присъстващите и на оркестрантите от този състав — на младите гъдулари Драгомир Цацинов и Тодор Мирчев, на кавалджията Георги Бевев.

Дават думата и на председателя на селкоопа. Той не отбягва и някои недостатъци. Но много от тях, които той изпусна, му бяха казани в хумористичното предаване — и за лошия хляб, студентите закуски, за това, че в пивницата в Лесичери има само шест чаши.

Много и много още неща научиха кооператорите тази вечер. Дълго се смяха те и на безгрижието на свинеждите в селото, на местните предавания на радиоуредбата, които се правят не в определеното време.

Накрая самодейци от танцовия състав при Окръжния съвет на ТПК във Велико Търново изпълниха народни танци.

Вечерта, превърнала се в хубав празник, завърши с народни хора.

Полезна, много навременна е инициативата на Общинския партийен комитет в Михалци. Това е една прекрасна форма за разговор с хората по най-наболените въпроси, за разнообразяване на тяхното ежедневие, за бичуване на недъзите. От такива вечери кооператорите ще излизат уверени в своите сили, ще знаят, че има кой да постави на място всеки нарушител на кооперативната и трудова дисциплина.

На срещата присъстваха и представители на някои общински партийни комитети. Добре ще бъде и те да пренесат опита на михалчаните в своите общини, да го обогатят. Ползата от това ще бъде голяма.

Петър КАИШАНОВ

Неотдавна експертен съвет в София прие идеен проект за изработване на генерален план за разширение на Свищовското пристанище и реконструиране на жп коловози. Предвижда се разширението да стане на три етапа.

Първият е до 1970 г. Дотогава се очаква направата на 250-метровая кейова стена в западната част на пристанището, като продължение на съществуващата. На изток ще се направи удължение, с което ще се обори корабно място и ще се свърже с подкрепаща стена на ДСП „Петрол“. По този начин ще се получат за цялото пристанище 6 пълноценни корабни места, разположени на открития Дунав. Тези кейови стени ще бъдат наклонени „Дунавски тип“, каквито има по всички наши речни пристанища.

Вторият етап обхваща времето до 1975 година. Тогава корабните места ще бъдат вече 13, като в това число се включват 4 за инертни материали, 2 за въглища и Лиман, в който ще има възможност да се развият 9 корабни места, осигурени със съответен тил.

Третият етап обхваща времето до 1980 година със същия брой и разпределение на корабните места, както в етапа от 1975 година.

С оглед да се използват до максимум възможностите на съществуващото пристанище, се предвижда направата на една магистрала с отвор 24 м и дължина

на 150 м на мястото на сегашното пристанищно управление и съседните нему стари и износени постройки. Освен това за открито разтоварване ще има още една магистрала от 1500 кв м в района зад пристанищното управление, която ще бъде започната още тази година.

А за етапа до 1980 г., предвид на нарасналите нужди от закрити складове, се проектира да се изземат сега съществуващите нови складове на ДП „Металснаб“ заедно с откритата складова площ. Пристигащото управление ще бъде преместено в съществуващата сграда на „Тютюнев монопол“ след съответно преустройство.

Всички кейови стени ще бъдат снабдени с необходимите съоръжения за швартовка на корабите, както и за снабдяването им с вода, електричество, гориво и др. На базата на преминаващите видове товари и специализация на корабните места и съответната товаро-разтоварна механизация.

Успоредно с разширяване на пристанището се предвижда и реконструкция на жп коловозите и тяхното разширение с оглед да се приема и извозва товарът от корабните места, откритите и закритите складове, като се образува и приемателно предавателна площадка за вагони, подавани и приемани с помощта на гарова и пристанищна маневра.

Така Свищовското пристанище ще отговаря напълно на съвременните изисквания и ще бъде високопроизводително и ще играе още по-голяма роля в международно отношение за развитието на икономиката на страната.

Входна порта на Свищов откъм реката ще подхожда напълно на обменяния се в близкото готворително отношение град.

стоящ на десния бряг на Дунав, чрез който се свързват братските нам социалистически страни.

Наум БОТЕВ
началник на пристанище Свищов

ПРОЯВИХА МЪЖЕСТВО

Януари и февруари се оказаха твърде студени. Много от пътищата в окръга и страната бяха трудно проходими. Но водачите на товарните коли от клон на ДАП в Горна Оряховица не се сприяха пред нищо. Те пътуваха редовно и през най-тежките дни, без да откъсват ремаркетите си от колите. Благодарение на упоритостта и високото съзнание те изпратиха февруари със 141.60 на сто изпълнение на плана си в тон-километри. През този период се отличиха

най-много шофьорите Ил. Колев, Б. Благоев, Д. Трънков и др.

Истинско мъжество показва през първия месец на годината и водачите на товарни коли с ремаркета Ив. Григоров, А. Стателов, И. Колев и други, всичко 22 души. За проявена висока трудова активност през студентите зими дни ръководството на ДАП им изказа благодарност и ги награди.

Ст. Градинарова

ВИНАГИ С ПЪРВИТЕ

Вече 7—8 години Лазар Нейков работи в краеведската във Върбница. Винаги е бил с първите. От три години му е поверено родилното отделение на фермата, от което миналата година даде на стопанството 149 теленца без никаква смъртност.

В първите дни на януари му се случило нещо изключително — една

от кравите отели 3 теленца. И три те здрави и бойри, и тежки по около 20 кг. Измина повече от месец. Те бързо растат и се развиват, като стигнаха по 60 кг.

И тази година Лазар Нейков ще се бори да не допусне смъртност, да предаде в добро състояние всички теленца.

Д. Габровски

През изтеклата година бригадата на Веселин Дяков се нареди на челното място в ТКЗС — Михалци. Тя има особено високи успехи в пелинството, където получи 72 процента първокласни лозички. Стремелът и на бригадирата, и на кооператорите е да задържат първенството и тази година.

ЗА РИТМИЧНО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА

Обезпечаването на достатъчни количества суровини е било винаги първостепенна задача за ритмичното изпълнение на производствената програма от консервната фабрика „Домат“ — Джулюница. И тази година, едновременно с осигуряването на необходимата работна ръка, се вземат мерки за усвояването на нови производствени и сключване на договори с ТКЗС и ДЗС.

Решено е през тази кампания предприятието да произвежда за първи път фаршировано зеле. За тази цел вече са договорени необходимите количества моркови, целина и др. За да бъде снижена себестойността на продукцията, се прибегва до услугите на най-близките стопанства и кооперативи за набавяне на суровина. Тъй като е най-близко стопанството в Джулюница от него ще бъдат закупени и голяма част от необходимите зеленчуци и плодове. Пак за да бъде увеличена производителността на труда при производството на ягоди ком поти и конфитюри, през тази година е решено плодовете да се берат без дръжки.

Специалисти от предприятието оказват редовен и ефикасен контрол както за навременното засяване на договорените суровини, така и за тяхното правилно отглеждане.

Ст. Киров

АВИАЦИЯТА ПОМАГА

Настъпни твърде благоприятно време за подхранване на есенните и наторяване на площите за пролетни култури. Ръководството на кооперативното стопанство в Обединение взе бързи мерки за изпълнението на тази изключително важна задача. Подхранването и наторяването, разбира се, може да стане с навесни и прикачни тороразпръсвачки, но най-качествено и бързо е със самолет. Така навлажнените площи не се затъпкват, културите не се увреждат.

От няколко дни в Обединение есенниците се подхранват със самолет, торят се и площите за пролетните култури. Екипажът на самолета с командир Иван Райчев работи съвместно и много упорито. Затова той е на почит и уважение сред кооператорите, сред всички хора в стопанството. Наторени и подхранени са вече над 10 000 дка есенници и площи за пролетници. Дневната производителност на самолета е около 1500 дка. Само след 4—5 дни ще бъдат подхранени и останалите 8000 дка есенници.

И. Карацалиев

ДКЗ „МИЗИЯ“ — ГОРНА ОРЯХОВИЦА
търси
трима автомонтьори VII
разред.

ТКЗС „Червена звезда“ — с. Асеново, Великотърновско,
търси
СТРОИТЕЛЕН ТЕХНИК със средно специално образование.
Заплата съгласно щата на стопанството.

ДМЗ за микротелфери — Горна Оряховица
търси
ПРАВОСПОСОБЕН ОКСИЖЕНИСТ
V РАЗРЕД.
3—3 СПРАВКА: „ЛИЧЕН СЪСТАВ“.

Държавен завод за автотатични везни
ЛЯСКОВЕЦ
търси
ШЛОСЕРИ И СТРУГАРИ
ОТ ПЪРВИ РАЗРЕД НАГОРЕ.
Постъпване веднага.
ЗА БЕКЯРИ Е ОСИГУРЕНО ОБЩЕЖИТИЕ.
3—3 Справка: „Личен състав“ на завода.

ВАГОНЕН РАЙОН — гара ГОРНА ОРЯХОВИЦА
ОРГАНИЗИРА
курс за ревизор-вагони по жп транспорт.
Кандидатите да са със средно завършено образование.

Курсът е четиримесечен, през което време се заплаща стипендия до 30 лева.
Същото предприятие набира шлосери, дърводелци и оксигенисти от III до VII разред за новото ВР депо — Горна Оряховица — разпределителна.
Постъпване веднага.
Справки: телефон 721 по БДЖ и телефон 4-63-42 градски.

Държавно строително управление
— район „Вътрешни инсталации и монтаж“ — Велико Търново

търси
следните работници специалисти за групите в градовете: Велико Търново, Горна Оряховица, Павликени и Свищов:
1. Топломонтажници — от всички разреди;
2. Ел. инсталатори — от всички разреди — без Велико Търново;
3. Водопроводници — от всички разреди.
Приемат се и младежи без специалност, отбили редовната си военна служба, за обучение по горните професии.

Молбите да се подават както следва: в градовете Горна Оряховица, Павликени и Свищов — при груповите технически ръководители, във Велико Търново — „Личен състав“ на района.

Постъпване веднага.

Дончо ЖЕЛЕВ
научен сътрудник при Опитна станция по зеленчукови култури — Горна Оряховица.

АГРОТЕХНИКАТА ПРИ ОТГЛЕЖДАНЕ НА ДОМАТИ В ОРАНЖЕРИИТЕ

Доматите са основна оранжерийна култура у нас. Те заемат около 85 на сто от площта на оранжерията. При осигуряването на необходимия комплекс от условия, първите червени плодове се появяват рано през зимата, а максимумът на плододаването е през април и началото на май. Получените доходи са големи и отплащат се на вложените труд и капитал.

Изборът на сорт е много важен условие на това производство. Голяма част от вегетационния период на домати и особено началото на плодоношението съвпада с месеците, когато осветлението е най-слабо и относителната влажност на въздуха най-висока. При тези условия не всички сортове дават достатъчно по количество и с необходимото качество продукция.

Установено е, че най-подходящото време за засяване е между 15 октомври и 1 ноември. Все пак този срок трябва да се решава конкретно от отделните стопанства, в зависимост от климатическите условия на района, от стойността на една топлоинна единица и от срока, когато се желае да бъде произведена продукцията. Засяването става в разсадни сандъчета или върху стелажите на оранжерията, като семената и почвата предварително се обеззаразяват. При единия и другия случай се поддържа температура

на 20—24 градуса С.

След поникването на 40—50 на сто от семената температурата се понижават до 14—16 градуса С, което продължава десетина дни. Така се забавя нарастването на надземната част, а кореновата система продължава да расте. После температурата отново се повишава на 20 градуса С. Тези грижи позволяват да се получи хармонично развитие на младите растения. Температурата, при която се отглежда разсадът след този период, зависи от силата на слънчевото греене. При слънчево време се поддържа около 22—26 градуса, при облачно — 18—20, а през нощта — 14—16.

Когато се появи вторият същият лист, растенията се пикират в глинени или торвени саксии с размери 10—12 см в диаметър.

Подготовката на оранжерията започва с почистване на останалите от предшестващата култура, обеззаразяването и анализ на почвата и основните торове. Торовите се внасят най-малко един месец преди засажването на растенията — около 10 т общо, 40—60 кг суперфосфат и 30—40 кг калиев сулфат. Орната се прави на 25—30 см. Засаждането става на редове, като разстоянието между тях варира от 70 до 80 см, в зависимост от конструкцията на оранжерията, а в редовете — 40—45 см. На декар трябва да се осигурят около

3300 растения.

Важно условие за успешното отглеждане на домати в оранжерии е да се поддържат благоприятни условия. Между въздушната температура на оранжерията и силата на слънчевото греене винаги трябва да има положителна зависимост. При започване на плододаването температурата през нощта трябва да се повиши с 1—2 градуса в сравнение с предшествувания период. Не бива да се допуска тя да спада под 12 градуса С.

Редовното и навременното проветряване осигурява поддържа на най-благоприятен режим — топлинен и влажностен. Оптималната въздушна влажност трябва да е около 60—65 на сто. Повишаването ѝ създава условия за развитие на гъбни болести и се отразява неблагоприятно върху опрашването и оплождането.

В оранжерията домати се отглеждат едновременно. Всички култури, преди да са стигнали 4—5 м дължина, се премахват, а върхът на растенията се премахва десетина дни преди изнасянето на ранните домати на полето или на 12 съветие. Растенията се привързват с маня на тела, разположен хоризонтално над всеки ред. Обработката на почвата се извършва първоначално на 10—12 см дълбочина. По-късно тя се прави по-плитко и растенията се загряват.

Поливането се извършва според нуждата на растението. До появата на първите плодове се полива по-рядко. След това нуждата от влага в почвата бързо нараства и поливането се извършва през по-малък интервал, по бразди, с по-големи количества вода. При слънчево време се полива през първата половина на деня. След всяко поливане оранжерията се проветрява, за да се избегне прекомерното повишаване на влагата.

През пролетта често се случва след продължително облачно време да настъпи бързо ясно слънчево време. Растенията са малко закалени, изпаряват много вода, а кореновата система не е в състояние да ги снабдява с необходимото количество. Върхът и краищата на листата завяхват, което води до често до масово изрествяване. В такива случаи се налага растенията веднага да се напръска умерено с хладка вода.

Внасянето на хранителни вещества едновременно с поливането по време на вегетацията е задължително мероприятие. Прекомерното наторяване с азот се избягва, защото води до силно вегетативно развитие, засенчване на растенията и значително закъсняване на плододаването. Младите растения се подхранват през по-малки интервали с торови разтвори с по-слаба концентрация — първоначално с процент около 1 на

сто, а в периода на усилено плододане — не по-висок от 2 на сто. Когато почвата е влажна, минералните торове не се разтварят предварително, а се разхвърлят на 8—10 см около растенията или браздата и след това почвата се прекопава.

Много е важно да се води редовна борба срещу изрествяването, за което през есента и зимата се създават условия и се пречи за нормалното опрашване и оплождане на цветовете. Борбата срещу изрествяването се води чрез изкуствени опрашвания, с разлюляващи апарати и растенини вещества. По време на вегетацията, още от началото на развитието на растенията, трябва да се води системна борба и срещу болестите и вредителите на оранжерийните култури.

Беритбата през първите двестри седмици се извършва през три-четири дни, а по-късно — през ден. Едновременно със здравите и нормално развити плодове се берат и всички заболели, повредени, недоразвити и деформирани плодове.

При прилагането на системни целенасочени грижи по време на вегетацията, създаване условия за нормално развитие и плододаване на растенията, от един декар може да се получат 10—12 тона домати.

ОСМОМАРТЕНСКИ ТЪРЖЕСТВА

(Продължение от 1 стр.)

В дните пред Осми март — Международния ден на жената, по села и градове на окръга се организираха вечери на трудова слава, седенки, срещи и други. В дописката си Филип Филипов ни пише: „На тържествената вечер в село Багак скъп гост бе Данка Иванова — секретар на Окръжния комитет на БКП. Доклад за работата на жените — производственички и общественички, изнесе Любка Асенова. В него бяха отразени успехите на жените-кооператорки. След това дъщеря-та Иванова поднесе приветствие

от името на Окръжния комитет на БКП. Вечер на трудова слава се състоя и в село Караисен.“

При голям интерес премина Гечерта на трудова слава в село Сушица, посветена на окръжната среща на жените — високодобивнички и общественички. Доклад за мястото и ролята на жената в социалистическото строителство, в борбата за траен мир на земята, за делата на трудовете жени в селото прочете Иванка Увалиева. За делегатки на събора бяха избрани най-добрите производственички. — четем в дописката на П. Величкова.

Интересна осмомартенска селанка организираха жените от село Беброво — ни съобщава в дописката си Петър Векилов. Беседа на Данка Иванова — секретар на Окръжния комитет на БКП, за борбите на българските жени преди 9. IX. 1944 г., за родолюбивите прояви на жените и за преобразованата, настъпили в нашата страна през годините на народната власт, бе изслушана с голямо внимание и интерес.

Многобройни и добре организирани седенки стават и във Велико Търново. На тържеството с жените на военнослужещите от Великотърновския гарнизон говори Русана Палаузова, партизанка от Габровско-Севлиевишки партизански отряд. Тържеството завърши с богата музикална програма. Масово в квартал „В. Коларов“ се организира седенка с разнообразна литературна програма. Отечествонофронтците от 41-те организации посетиха старата партийна дейтелка Надежда Димова, чийто другар е загинал през 1925 г. Между отечествонофронтците и др. Димов се състоя другарски разговор. Осмомартенската седенка организира кварталният комитет на Отечествония фронт в „Трудов фронт“ и ръководството на 71-те отечествонофронтски организации с председател Данка Георгиева

Спорт • Спорт • Спорт

УЧИТЕЛ И ТРЕНЬОР

Едно от училищата в Павликени, което се слави със спортните си успехи, е средното професионално техническо училище по машиностроене „Ил. Златев“. Всяка година от неговите редици излизат десетки добре подготвени спортисти — лекоатлети, хандбалисти, футболисти. Имената им са много. Но едно от тях се откроява над всички — името на Цацо Георгиев, доскорошен член на юношеския национален отбор на България по лека атлетика.

Първи уроци той и много други състезатели получиха от любимия си учител Георги Калчев, дългогодишен преподавател по физическо възпитание. За физкултурата и спорта Калчев не жали и най-ценното си време. Като вещи треньор той се грижише и тази зима за лекоатлетите — теоретични занимания, тренировки в саалона и на открито, излети, състезания...

Въпреки че не разполагаше с много добри единици за окръжния пролетен крос, той съзума да подготви лекоатлети, които се включиха в четири тройки — Йордан Йорданов, Йордан Кирилов, Станчо Рашков.

НА СНИМКАТА: Георги Калчев със свои възпитаници, участници в окръжния пролетен крос.

Текст и снимка: И. Дрumeв

ВОЛЕЙБОЛЕН ТУРНИР

В чест на Международния ден на жената в спортната зала във Велико Търново се състоя за осми път традиционният волейболен турнир за жени. Характерна черта на това състезание е, че отборите се явяват с добра спортна подготовка. Пролита, че членове те от „Б“ републиканския волейбол на група нямат намерение да бъдат в края на класирането. Като най-подготвени се показаха отборите на „Левски“ (Лясковец) с треньор Ангел Страхилов и на „Етър“ (треньор Лиляна Николаева).

В двудневната борба отборите се класираха така: Лясковец, Велико Търново, Горна Оряховица, Свищов, Долна Оряховица, Стражица. Добри прояви имаха и волейболистите Ст. Куцарова и Д. Давидова от Лясковец, Йорданка Николава и Димитричка Николава от Велико Търново. Най-добра състезателка на турнира бе Савина Усеинова от Горна Оряховица.

Д. Симеонов

РАСТАТ НАДЕЖДИ ГИМНАСТИЦИ

В красиво подредения салон на комплекса „Юнак“ във Велико Търново се състоя окръжното първенство по гимнастика за пioniри и пионерки — соборни дружествени отбори.

Младите гимнастици от „Етър“ и „Академик“ от Свищов водиха спортсменска борба за първото място в индивидуалното и в отборното класиране. С много финес, стабилност и постоянна игра изпъкнаха пионерите И. Ангелова, Д. Ралчева, Д. Василева, Е. Иванов, П. Димитров. Над всички обаче блестяха Б. Апостолова, Н. Байчев и П. Николов. Този успех е добра отплата на треньорите Балчева и Чакъров от Велико Търново, на Чеве и Ангелов от Свищов.

Гимнастиците на „Локомотив“ (Горна Оряховица) се явиха малко по-добре подготвени в сравнение с миналата година. Лошо впечатление направи извяването на отбора на „Черноло знаме“ (Павликени).

Класирането доби следния аил: пионери — индивидуално: Н. Байчев, П. Николов и Е. Иванов от „Етър“ и П. Димитров („Академик“); отборно — „Етър“, „Академик“, „Локомотив“, пионерики — индивидуално: Б. Апостолова („Етър“), И. Ангелова („Етър“), Д. Ралчева („Академик“), Д. Василева („Етър“); отборно — „Етър“, „Академик“, „Локомотив“.

Л. Семов

Футбол в Джулюница

Първия си мач отборът на „Владислав“ (Джулюница) спечели с 2:0, срещу „Янтра“ (Драганово).

Започна битката и за окръжно селско първенство. Гостуваха ни футболистите от „Ботев“ (Дебелец). Въпреки лошите атмосферни условия, двата отбора изнесоха мъжествено

дубой при коректна и истински другарска игра. Домашните посетители с 2:0. На свой ред гостите се активизираха и изравниха резултата. Към края на мача владиславци успяха да извършат победа с 3:2.

Ст. Киров

„А“ ОКРЪЖНА ФУТБОЛНА ГРУПА

РЕЗУЛТАТИ:
Самово — Ресен 7:1, Овча могила — Морава 2:1, Бяла черква — Патреш 3:2, Ж.П. депо — Драганово 3:0, Самоово — Ореш 1:0, Стражица — Джулюница 1:0, Лясковец — Карансен 0:0, Елена — Златарица 0:0, Полски Тръмбеш — Дебелец 0:0.

КЛАСИРАНЕ:

1. Карансен	43:24	26
2. Златарица	43:30	23
3. Елена	38:26	23
4. Самоово	37:31	22
5. Дебелец	28:25	22
6. Патреш	40:34	22
7. Овча могила	41:38	20
8. Леленик	29:32	20
9. Ореш	42:30	19
10. Ж.П. депо	46:46	19
11. Морава	45:35	18
12. Драганово	24:42	18
13. Бяла черква	25:29	17
14. Полски Тръмбеш	33:43	16
15. Джулюница	28:34	15
16. Самово	41:49	15
17. Стражица	21:30	15
18. Ресен	29:56	12

На стрелбището в Бабинец

Над 80 човека — комсомолци, дослужени от предприятия, военнослужещи и служители от Народната милиция в Горна Оряховица примериха силите си в състезанието по стрелба, посветено на 50-годишнината от Великата октомврийска социалистическа революция. То се провежда под шефството на Градския комитет на Комсомола.

Кратко слово произнесе членът на борбата и завеждащ отдел „Работническа младеж“ при Градския комитет на ДКМС Христо Съев. След това сигналистът извести откриването. В него участвуваша 41 стрелци с бойна пушка, упражнени № 4 на разстояние 100 метра.

Под ръководството на главния стрел Марин Белчев и подполк. Христо Врангов съревноваването премина образцово. Покрити бяха 12 разряда. Стрелбите бяха филмирани от члена на кино клуба в града Давидов.

След това бяха открити резултатите и раздадени награди. Отборът първенец получи учредената купа по случай Деня на Съветската армия и грамота от Градския комитет на ДКМС, а на класираните се на второ и трето място отбори бяха дадени грамоти. Индивидуалните първенци също бяха наградени.

Ст. Василев, председател на Градския комитет на ДОС — Горна Оряховица.

ПЕТЪК — 10. III.
ПРОГРАМА НА МОСКОВСКАТА ТЕЛЕВИЗИЯ:

15.00 — „Пред изборите за Върховен съвет на РСФСР и местни съвети на депутатите на трудещите се“, 17.00 — „Концерт на съветската песен“, 18.00 — телевизионен филм: „Клуб на кинолюбители“, 19.00 — Телевизионен преглед: „Етапи по големия“

ПРОГРАМА НА БЪЛГАРСКАТА ТЕЛЕВИЗИЯ:

19.30 — концерт, организиран от Българското радио и телевизия за бойните и командирите на Българската народна армия по случай годишнината

ЛИЦЕТО НА АМЕРИКАНСКИЯ НЕОКОЛОНИАЛИЗЪМ

Една от основните черти на нашата епоха е разпадането на колониалната система. За две следващи десетилетия повече от 60 азиатски, африкански и латиноамерикански страни получат политическа независимост. Днес само 38 милиона души от 600 милиона през 1938 година се намират под колониално господство.

Крахът на колониалната система обаче не означава ликвидация на експлоатацията, икономическото и политическото господство на империализма в новоосвободените страни. Империалистическите държави, които бяха принудени да се откажат от своето пряко господство над бившите колонии, сега се стремят да спрат освободителния процес в останалите колониални и зависимостни страни, да реставрират в нови форми господството си над новоосвободените страни и народи. Особено инициативни и находчиви в това отношение са американските империалисти, които искат да проникнат в младите независими страни, да сменят предишните колониални владетели или да „завиждат задружно“ с тях като използват своето икономическо, техническо и военно превъзходство над другите капиталистически страни.

Империалистическите сили на САЩ се опитват да задушат навсякъде стремежите на народите към национално и социално освобождение. Агресията във Виетнам, окупацията на Доминиканската република, поддръжката на диктатура в Куба, активната и изключителна поддръжка на съществувалите колониални режими — всичко това потвърждава, че американските империалисти са международен жандарм, главна опора и защитник на колониалните поръжди в Азия, Африка и Латинска Америка.

Стремежите да играят ролята на международен жандарм се коренят дълбоко в историята на САЩ. Отначало те бяха „скромни“, като се ограничаваха главно в рамките на западното полукулобо. В първата половина на 19-ти век, когато народите на Латинска Америка извоюваха национална си независимост, капиталистическите хищници в САЩ започнаха да оплитат тези страни в мрежата на икономическата и финансовата зависимост. Постепенно и особено в края на миналия век „покривителството“ и „защитата“, обещаващи от така наречената „доктрина Монро“ (1823 година) се проявяваха като открит стремеж за диктат на Вашингтон над Латинска Америка. Американските империалисти се насмехаха грубо във вътрешните работи на латиноамериканските страни, като прибегнаха и до въоръжена интервенция, терор и насилие. В резултат в повечето латиноамерикански страни те установиха свое политическо, икономическо и военно господство.

Американските капиталовложения (над 17 милиарда долара), двустранните военни пактове с 12 латиноамерикански страни и други форми на проникване и подчинение позволиха на САЩ да станат фактически господари на богатствата на този континент.

В началото на империалистическата епоха САЩ се разпореждаха само в района на Карибско море. През 1898 година със заграването на Куба Хавайските и Филипинските острови, както и зоната на Панамския канал през 1903 година, те пристъпиха към създаване на своя колониална империя. Но всички колонии вече бяха поделени между другите империалистически държави и европейските колониални сили бяха принудени да започнат да им предоставят независимост. А след Втората световна война колониалната и плуколониалната периферия на империалистическия свят се оказаха обхванати от мощно националноосвободително движение

НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ТЕМИ

ние, което стана главно препятствие за експанзионистическите планове на САЩ. Оттук произтича и особена агресивност и авантюризм във външната политика на Вашингтон. Идеолозите на американския империализъм поставиха на преден план икономическата експанзия („дипломатията на долара“) и така наречената теория за „вакуума“. След войната, запълвайки „вакуума“, САЩ се настигнаха в много острови в Тихия океан, Тайван, Южна Корея, Южен Виетнам и закриха своето влияние в Африка, Близкия и Средния Изток и редица други части на света. Огромната колониална империя на САЩ се простря по цялото земно кълбо, опираше се на засилените след войната икономически и политически позиции на американския империализъм.

Важно място в политиката на американските неоколонизатори заема финансовата и военната подкрепа на марionетните режими и така наречените помощни програми, за реализирането на които са създадени специални органи и организации. САЩ отделят ежегодно огромни средства за „помощи“ на развиващите се страни, които, наред с частните капиталовложения, са един от основните лостове на американския империализъм за укрепване на своето икономическо и политическо влияние в тези страни. Същността на американската „помощ“ (финансова, техническа, военна и пр.) е да се подпомогне настаняването на монополите в икономиката на слаборазвитите страни, да се подкрепят реакционните режими в тях и да се превърнат тези страни в плацдарм за агресии.

Добри ДОБРЕВ

от Дравската епопея: В паузата: „Драва тече“ филм: „СБЮТА“ — II. III. 16.00 — футболна среща ЦСКА „Червено знаме“ — „Левски“, 17.50 — Интервю: „Втори европейски игри по лека атлетика на закрито — предаване от Прага, 19.00 — за Народната армия: „Вони летописи“ — предаване, програма: 22.40 — новини.

новата нова пушка налевка, калибр 12 „ИШ“, Велико Търново, „Гео Милев“ 71, Ангелов.

ПРОДАВАМ

СЛЕД ПОЛУНОЩ

Двамата разузнавачи се измъкнаха безшумно из влажния дол и тръгнаха по едно дере, което извеждаше към задния двор на казармата. Капитанът искаше да излезат незабелязани и сега искаха да се приберат преди смяната на часовите в три. Премиса мълчаливо сухия каменен овраг и едва когато се изкачиха на хълма, почувстваха, че дишат. Селцето отдавна спеше, притиснато от влажната нощ, но към долината край няколко ярки светлини разсичаха мрака, една къща бе още будна, светеха всички прозорци. Това бе необичайно явление след полунощ за работните хорци от планинското селце, които изгасяха лампите щом прибереха добитъка. Вероятно някаква компания пируваше до късно. Двамата гледаха безмълвно ярката светлина и в този миг ветрецът доведе разсънани звуци на акордеон.

— Хората си живеят — забеляза капитанът, сетне се подмисли скръбно. — А ние джемем между тревясалите гробове.

— Надвечер в селото се готвеше някакво веселие — обади се съвсем леитенантът. — И ето, че още не са се уморили.

— По какъв случай? Да не е празник на някой свят?

— Това съвсем ми е известно. Видях как медичките се съветват пред вратите на здравната служба, а по-късно един от са-

литарите мъжеше акордеон. Капитан Пирински огледа мълчаливо тъмните контури на казармените помещения, заслуша се в тихо проскръжаваните клопи на салките и разтръка спящоочията си. Само до преди няколко минути клетките му сами падаха за сън, но след това което чу, той бързо отсече от желанието да спи. Замисли се над нещо, но той се овладя и подхвърли насмешливо. — Вероятно нашите приятели са в центъра на това веселие?

— Разбира се — отговори Роин. — Медичките са твърде шастливи, когато имат около себе си повече от един кавалер.

И когато знаят, че има отсъстващи, които ще ревнуват.

— Струва ми се, те не заслужават да ги обграждаме с някаква ревност.

— Имаш право. Започвам да отстъпвам пред теб.

Прекосяха безшумно казармения двор и потънаха, като черни сенки, в осветените врати на щабла. Но когато влязоха в работната стая, вместо да разпусне колана си и да се изплъзне върху похотното легло, както правеше винаги след полунощ, капитанът запови да прави кафе и започна да се съвети пред огледалото. Лейтенант Розин който мислено се присмиваше на среднощното

мужество, сега следеше учуден движението му.

— Разрешете — извика лейтенантът. — За къде се стигате вие?

Захапал цигарата си, капитанът извърна глава, вгледа се в посърналото лице на младок и отвърна кратко:

— Ще се разхожда. На разсъмване не ми идва сънят.

— Изглежда вашата ревност наистина започна да се обажда.

— Имаш точно око, Розин.

— Виновете за констатацията.

— О, не. Ревността означава малко обич. А да обича човек, това е все пак някаква добродетел, нали? Ще пиеш ли кафе?

— Благодаря.

Капитанът изпи набързо две чаши кафе, пожела „лека нощ“ и разговорт върши. Той обиче мушмалата си, спуска се устремено по стълбите и закрачи с наведена глава по чакълестата настилка, заслушан в хрусането на стълбите си. Когато стигна портала, поздравиха часовия, запита го дали има писмо от техния край и без да дочака пълния отговор, отмина.

Капитанът излезе на мъртва, потънал в тъмнина площад и се заклапи по каменната уличка, която се спускаше към долината край на селцето — замислен, мрачен. Лейтенантът бе отгатнал —

обаждаше се ревността. А и след загадъчното произшествие на постри, след всички мъгляви и налудничави асоциации за възкръсналия мъртвец в забранената зона, капитан Пирински бе решил нищо скрито да не остане от очите му. И в тази притихнала септемврийска нощ, където ехтеше някакво веселие, капитанът искаше да надзърне, като сам не разбираше — усетът на разузнавач ли го тласкаше или ревността.

Той стъпваше с върховете на пръстите си, вглеждаше се в замушмените дворчета, промъкваше се под сенките на стрехите, като същински призрак. Приближи на двадесетина крачки будната къща и се заслуша. Разнавиваше се музиката на акордеона — уморе на и провалена. Припяваха мъже и жени — разсъзно, дениво — вероятно пиришеството бе към своя край.

Питай се до изкъртената мазила на стената. Замисли се за опасната си професия, за трънливите, пълни с изненади пътеки, по които крачеше всеки ден. Ето, тази нощ се промъкна лебешком към тези, които горяха в младостта. Но нали и той бе млад и не бива да пропускат това, което животът предлага в тридесетата година. Той се сви до хладната стена и запали в шепата си цигара. Заслуша се в смеха на лекарката и в дулата му се промъкна сянка на тъга. Чувствуваше се самотен, отдален от всички които безгрижно се веселеха. Но мислата му внезапно отлетя в забранената зона, където сега се овърташе часовият.

Капитанът се улови за първата на прозореца и ловко се измъкна на ръце. Погледна задъхано за миг, видя няколко лица, обвити в цигарен дим, и скочи. Предположенията бяха верни. Разбира се — тук бе бившата му приятелка, лекарката, която упо-

рито преследваха военните медии, светлоскопата, превзета аптекарка, по която скрито въздишаше лейтенант Розин, акушерката, която дебнеше лекарка на поделението, и новата телефонистка Диди, която от две седмици насам разиграваше младши лейтенантите.

Зад граничната бразда бледнееше, гаснеха дребните звезди и скоро щеше да се зорори. Пак настърналото утро със студеното есенно слънце, пак щеше да се проточи сияният печален ден в размисления и дим от цигари.

Капитанът се отдели от стаята, нападнат от внезапно решение. Стори му се, че в шумната стая ехтат съвсем непознати гласове. Лекарят, няколко младши лейтенанти и санитарите да, но тук имаше и някакви други. А дали след нощната оргия санитарите вямаше да хукнат някъде по любов из храсталаци на Звездения дол? А как бяха облечени те? Дали се кокошияха тук в белите си халати. Може би едновременно наблюдаване на тази обстановка и евентуално проследяване шаха да хвърлят някаква светлина върху случая в забранената зона.

Той прескочи полусъборната каменна ограда и се озова в дворчето пред къщата. Схлуспена фасата мълно свиееше, черно блестяха два затъмнени прозореца. Дворът бе запустял и тревясал и тясна пътека криволичеше до дървена стълба, над която се очертаваше вратата.

Капитанът прекося дворчето принелен и се заискахва по скрипучещата стълба. Открехна пред пазливото вратата, вмъкна се и през очите му се откри полутъмното предверие, в което лъташе мирис на горичи, старо дърво и плодове. Гнез завеската на вътрешното кръгло прозорче про-

никваше жълта, прещедена светлина и огряваше висока полиця с наредени съдове.

Капитанът се притаи в тъмния ъгъл. Трябваше да измисли точния план за наблюдение. Само през кръглото прозорче между сдиплената завеска и рамката можеше да наблюдава компанията и при опасност да изскочи за секунда навън.

В първия миг пред изморените му очи затрепяха ярки и живи цветове — компанията бе на кацала около продълговатата маса, в центъра на която нямало лъчеше грамофон. Русокосата аптекарка Ани, както се вижда, съвсем бе забравила лейтенант Розин и сега за ужас на акушерката позираше и флиртуваше с лекарка на поделението, стария ерген, капитан Попов. Върху матовото лице на лекарката падаха няколко тъмнокафяви струи разплепена коса, бузите и бяха палнали от виното, тя се прозяваше. От време на време, изглежда навик, трениран, за да предаде чар, тя поклашаше глава, за да оправя падналата коса и продълговатите ѝ тъмни очи се извъртаха в уморен блясък към кавалера, който притискаше пълтно рамото ѝ. Шо за птица бе този елегантен човек? Капитанът потърка очи, нападнат от ревност и любопитство. Непознатият бе галантен кавалер с търле изискани маниери. Ето че той забодя късче месо и го поднася към пълтните устни на лекарката. А тя сякаш се

пробуди, каза нещо, усмихна се и посегна с двете си пръстчета към късчето месо. Този човек нямаше големи одухотворени очи и вероятно се правеше на лекарката, която мечтаеше за мъж от типа на герой в някакъв пролетен роман. Непознатият заслужено извикваше ревността в душата из прикрития в предверното бивш дубовник. Той изглеждаше под три десет години, имаше ниско чело, гъста черна коса.

Капитанът упорито напиргаше мислата си да отгатне професията на този човек. За лекар — бе твърде чист, човек със заучени маниери. . . А дали не бе бившил и принтел, за когото тя споменаваше с пренебрежение и половин уста, а сега отново го бе потърсила, задкушена от граничната скука. Все пак той реши, че „господи“ е колега от някакво съседно селце, подшулял тук хубавата колелка.

Пирински се усмихна скръбно в тъмнината и огледа с примрежен поглед двамата, които сега бяха приближили главите си. „Е, ревнуваш ли?“ — запита се мислено капитанът. — Хайде де... я не ставай гимназист!“... „Ти си обсебен в най-високото доверие, поверено ти е специално призвание сред всички, които сега се веселят, и трябва да летни по-високо от поклокните на пламтящи очи и матови крака“...

(Следва)

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Вестник „Борба“ — Велико Търново, ул. „Васил Левски“ — № 9. ТЕЛЕФОНИ: Главен редактор 24-58; Зам. гл. редактор 25-26; отдели „Партиен живот и пропаганда“ — 25-27; отдели „Селскостопански“ и „Култура, бит, хумор и сатира“ — 25-08; отдели „Икономически“ — 63-12; съветодател 63-79; канцелария и фотостудия 24-59; коректори и редактор 33-78. ТЕЛЕКС 622670.

Ф. П. П. Димитър Найденов — Велико Търново

Индекс 21 301